

[Finansministeren.]

af forbrugernes indkomster nu er bundet af afdrag på afbetalingskontrakter.

Ikke desto mindre er helhedsindtrykket af udviklingen i den kommende tid, at efterspørgsel og produktion vil stige yderligere. Med den nuværende høje beskæftigelsesgrad vil det derfor også i den kommende tid være et centralt punkt i den økonomiske politik at modvirke tendenser til en for stærk stigning i efterspørgslen, der kunne bringe valutabalancen eller stabiliteten i pris- og omkostningsniveauet i fare.

Der knytter sig 2 væsentlige usikkerhedsmomenter til denne konjunkturvurdering. Det første — og vel nok mest aktuelle — er virkningerne af den betydelige indskrænkning af importrestriktionerne, der finder sted i forbindelse med toldlovsændringen fra 1. marts næste år. Det andet, der måske navnlig kan få betydning et stykke ind i 1960, er udviklingen i bytteforholdet. Det er ikke givet, at landbrugseksperten vedblivende kan afsættes til så gode priser som i dag, og desuden indebærer det internationale konjunkturopsving risiko for opgang i priserne på råvareimporten.

På denne baggrund er det ikke i øjeblikket muligt at overskue det økonomiske forløb så langt frem, som finanslovforslaget rækker, men der er i hvert fald grund til at tro, at den konjunkturbestemte vækst i overskuddet på budgettet, som vi har været vidne til, vil fortsætte i nogen tid endnu.

Der er således sandsynlighed for, at overskuddet på statsbudgettet i det kommende finansår vil blive endnu større, end det tegner til at blive i år. Hvorvidt der vil blive tale om en yderligere fremgang på flere hundrede millioner kroner, som man har formodet fra forskellig side, skal jeg lade ligge — jeg tror, vi på dette punkt vil vide en del mere, når vi til foråret skal forhandle om den endelige udformning af budgettet. Vi vil til den tid også vide mere om, i hvilket omfang det er muligt eller har været muligt at gennemføre besparelser.

I sig selv er det naturligvis glædeligt, at der i stedet for mere uspecificerede ønsker nu fra oppositionspartierne er fremkommet noget mere konkrete spareforslag på i alt 400 mill. kr. Desværre har det allerede vist sig, at besparelserne ved nærmere eftersyn

kun andrager 300 mill. kr., da den såkaldte besparelse på boligstøttelån allerede er gennemført og indregnet i budgetforslaget. Efter diskussionen omkring husholdningsrådet må man ikke håbe, at det i øvrigt går med spareforslagene som med de 10 berømte små negerbørn.

Sparedebatten ville sikkert vinde i klarhed, såfremt besparelsernes reelle karakter blev nærmere præciseret. Der indgår således i oppositionens plan adskillige forholdsregler, som man vel efter almindelig sprogbrug ikke ville kalde besparelser. Jeg tænker f. eks. på forslaget om nedsættelse af børnetilskuddet, som i realiteten betyder en forhøjelse af indkomstskatten.

Af lignende karakter er forslagene om, at en række statsudgifter skal overføres til kommunerne eller til de sociale forsikringsordninger, idet nedsættelsen af statsskatten i dette tilfælde jo blot opvejes af en forhøjelse af kommuneskatterne eller af de sociale kontingenter.

Efter min opfattelse ville det være rigtigt kun at tale om besparelser i 2 tilfælde: enten hvor der sker en indskrænkning af de offentlige opgaver eller en begrænsning af anlægs- og udlånsvirksomheden, eller i de tilfælde, hvor opgaverne i kraft af rationaliseringer kan løses med lavere udgifter. Der sker inden for administrationen — specielt i forvaltningsnævnet og revisionsdepartementerne — løbende en kritisk gennemgang af statens udgifter, hvis betydning man ikke skal undervurdere. Det er dog klart, at mere indgribende besparelser forudsætter en politisk beslutning. Regeringen vil gerne drøfte konkrete spareforslag og har også selv fremsat sådanne. Vi må være opmærksomme på, at mulighederne for at komme frem ad denne vej er større, hvis vi kan fastholde den høje beskæftigelse.

Blandt spareforslagene indgår tanken om at nedlægge svagt trafikerede jernbanestrækninger. Vi begyndte herpå i sidste folketingsår, og det er naturligt at overveje at gå videre ad denne vej. Men jeg anser de af de danske statsbaner igangsatte bestræbelser på at rationalisere den samlede drift for lige så afgørende for at opnå en nedgang i banernes underskud.

Regeringen er enig i, at det vil være værdifuldt, om der kan opnås virkelige besparelser, men det kan ikke være rimeligt